

פרשת תזריע – קורבן יולדת

בסיום ימי הטהרה אחרי הולדת בן או בת, היולדת צריכה להביא למקדש כבש לעולה ועוף לחטאת, יולדת ענייה יכולה להביא עוף לעולה ועוף לחטאת (יב ו).

שאלו תלמידי רבי שמעון בר יוחאי את רבם מדוע היולדת צריכה להביא קורבן חטאת, הרי היא לא חטאה בכך שילדה?

ותשובתו היא שבזמן הלידה היולדת סובלת מכאבים חזקים ואז היא נשבעת שיותר היא לא תלד, אבל לאחר זמן היא מתחרטת, ועל אי קיום השבועה היא צריכה להביא קורבן חטאת. (נידה לא:)

ומדוע היא מתחרטת? ברגע הלידה הרגש החזק ביותר המשפיע הוא הכאב, ולכן היא לא רוצה ללדת יותר, אבל אחרי הלידה יש את שמחת ההולדת של הבן או הבת, וככל שהזמן עובר מהלידה הזיכרון של עוצמת הכאב נשכח והיולדת מוכנה ללדת שוב.

זמן שהשכיח כאב היה גם אצל דור יוצאי מצרים. בליל הסדר אנחנו אוכלים מצה ומרור, מצה זכר לגאולה ומרור זכר לשעבוד. מובן מדוע אנחנו צריכים לאכול מרור, כי אנחנו כל כך רחוקים בזמן משעבוד מצרים, לכן אנחנו צריכים תזכורת, אבל מדוע יוצאי מצרים היו צריכים לאכול מרור בפסח הראשון שעשו, כמו שנאמר בציווי "ומצות על מרורים יאכלוהו" (שמות יב ח)?

התשובה על כך במסכת ראש השנה (יא.), שם מבואר שהשעבוד במצרים הסתיים בראש השנה, חצי שנה לפני היציאה, חצי שנה ללא שעבוד השכיח את העבר הקשה, ובחלוף זמן נוסף עם ישראל שכח לגמרי את השעבוד, "זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם..." (במדבר יא ה).

"ותרגנו באהליכם ותאמרו בשנאת ה' אותנו הוציאנו מארץ מצרים לתת אותנו ביד האמורי להשמידנו" (דברים א כז) - החסד הגדול שעשה הקב"ה עם עם ישראל הופך בפיהם לשנאת השם, לכן גם דור יוצאי מצרים היה צריך את זיכרון המרור.

כשם שיש שכחת הצער יש גם שכחת הטוב, ואדם שוכח להודות לקב"ה על כל הטוב שעשה איתו, לכן תקנו רבותינו ששלוש פעמים ביום בתפילת שמונה עשרה בברכת מודים אדם יודה

"על ניסך שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת, ערב ובוקר וצהריים", יהי רצון ונזכה בקרוב להודות לה' על גאולת ישראל השלמה.